



התמודדות
מערכתית עם
נגע הסמים
והאלכוהול
בבתי הסוהר
בישראל





ס.צ. מכורה, נקיה 3 שנים, בת למשפחה בת 9 נפשות, נולדה ב־1967. כשהייתה בת 12 נפטר אבי המשפחה וס. שהייתה השופה להתעללות פיזית ומינית מצד אחיה עזבה את הבית. היא הועברה למוסדות שונים ומשם למשפחה אומנת. שם הועסקה על ידי "הורים" בזנות. תקופה קצרה לאחר מכן הכירה גבר שהפך לסרסור שלה למשך שמונה שנים. בגיל 20, נשפטה לראשונה למאסר בגין שוד ונסיון לרצח. פחות משנה לאחר השחרור נשפטה שנית והפעם ל־6 שנים. ס.צ. היתה אסירה קשה ופראית ונענשה לעתים קרובות, שהתה משכי זמן ארוכים בבידוד ולעתים אף בכבילה.

"הגעתי מפוחדת, מבוהלת, מהפחד הפכתי למפלצת. התנהגתי כמו מופרעת".

במטרה לזכות בהפחתת שליש מתקופת המאסר הסכימה ס.צ. לעבור תהליך גמילה. היא החזיקה מעמד שבועיים וברחה. זמן קצר לאחר מכן התברר לה שהיא בהריון. אז כבר היתה משתמשת כבדה. היא נישאה לאבי בתה כדי שתוכל לגדל את ילדתה. הילדה נולדה מכורה, כשנרפאה נלקחה לאימוץ.

"לא היה לנו כוח להילחם, הכל היה כל כך קשה, מה שרצייתי זה למות בעצם".

בינתיים גם הסתבכה בשוד ונשפטה ל־9 שנים. הפעם היא הגיעה כשהיא שבר כלי. ואז, בשאול תחתיות, הושיטו לה יד. מנהלת נווה תרצה לקחה את ס.צ. כפרוייקט אישי. היא החלה לקבל אדולן כשלב ראשון בגמילה הפיסית והועברה לאגף נקיים ומשם למחלקה הטיפולית. היו לה נפילות. הרבה נפילות. אבל הצוות המטפל לא הרפה ממנה. באותה תקופה בעלה נרצח וחדשים ספורים אחר כך נפטר אחיה המתעלל.

"הרגשתי שנסגר מעגל. קיבלתי המון תמיכה והרגשתי רע כי שיקרתי את כולם. ואז הפסקתי להשתמש".

התהליך היה קשה מנשוא ואיטי. בדרך הושטו לה הרבה ידיים, הצוות הטיפולי בשב"ס, שירותי הרווחה העירוניים כמו גם מקומות עבודה פרטיים שידעו את העבר שלה ובכל זאת נתנו בה אמון.

היום ס.צ. בת 33. כבר שלוש שנים נקיה מסמים. היא נישאה בשנית ובהריון עם תאומים. היא עדיין נעזרת בשרותים הקהילתיים ומגדירה את עצמה מכורה, אבל היא כבר לא מפחדת.

אבוא

בעיית הסמים שהחריפה מאוד בשנים האחרונות בארץ, הפכה לאחת מהתופעות החברתיות והאנושיות הקשות ביותר בחברה הישראלית בכלל ובבתי הסוהר בפרט. מאחר ותהליך ההדרדרות גורר בעקבותיו בהכרח עבריינות - הן בעקבות עבירות למימון הצריכה האישית והן בעקבות סחר בסמים - משמשים בתי הסוהר תחנות מעבר ושהייה קבועות, לרוב חוזרות ונשנות, של כל המכורים הכבדים בישראל.

שירות בתי הסוהר, שהינו חלק בלתי נפרד מהתשתית החברתית-לאומית של מדינת ישראל רואה עצמו מחויב לקחת חלק במאמץ הלאומי במאבק בסמים. מאחר והנסיון המצטבר מוכיח חד-משמעית שאי אפשר להוציא אסיר ממעגל הפשע לפני שהוא יוצא ממעגל הסמים - קובעת מדיניות השב"ס שיש לנצל את תקופת המאסר כדי לגמול ולשקם אסירים מכורים ולאפשר להם, לאחר שחרורם, תהליך קליטה מוצלח בקהילה והפחתת מספר המאסרים החוזרים.

לפי סקר משנת 2000:

- 69% מאסירי ועצורי שב"ס משתמשים בסמים ברמות שונות.
- כ-500 אסירים ועצורים מטופלים במסגרות גמילה מגוונות.
- כ-1,900 אסירים מאכלסים את אגפי "נקיים מסמים" (נ"ס).
- כ-1,000 אסירים אותרו כנפגעי אלכוהול. אסירים אלה מאופיינים בביצוע עבירות אלימות במשפחה, עבירות מין ועבירות חמורות אחרות.

הרחבת תפקידן של מרפאות בתי הסוהר

מרפאות בתי הסוהר משמשות כמסגרת אמבולטורית לטיפול בנפגעי סמים. אסירים עם מוטיבציה לגמילה אשר אינם יכולים מסיבות שונות להשתלב באחת ממסגרות הגמילה, יעברו בשלב הראשון תהליך גמילה גופנית באופן אמבולטורי במרפאת בית הסוהר על ידי רופא נרקולוג. כאן עורכים את הבדיקה הראשונית והאבחון וקובעים תוכנית גמילה אישית לכל אסיר.

- אסירים "נקיים מסמים" מופנים לאגפים "נקיים מסמים" (נ"ס).
- משתמשים מזדמנים בסמים – מופנים לתוכנית הסברה, מניעה ותמיכה.
- משתמשים כבדים או מכורים – מופנים למסגרת גמילה המותאמת לאופי ההתמכרות ולנתונים מנהליים ואישיים שונים.

במרפאות בתי הסוהר מטופלים האסירים הסובלים מתסמונת גמילה, הן על ידי טיפול תרופתי תומך והן במתן תחליפי סם במינונים אופטימאליים אשר נדרשים לציבות הנפשית והגופנית של המטופלים. כ-9000 אסירים בסך הכל מטופלים בזמנית על ידי רופאים נרקולוגיים. רופא נרקולוג שותף לפעילות ההסברתית-מניעתית ולהקמת קבוצות תמיכה בבית הסוהר.

נעילות שב"ס למלחמה בסמים

הריכוז הגדול של משתמשים ומכורים בתוך בתי הסוהר והקושי העצום בהנעת האסירים להתחיל תהליך של גמילה חייבו שילוב כוחות של כל סגל שב"ס, על מגזריו השונים, כמו גם הקמת מסגרות ייעודיות לגמילה והפעלת מגוון רחב של תוכניות ודרכי פעולה. שב"ס החל לטפל בנושא הגמילה מסמים בראשית שנות ה-80, ומאז חלו התפתחויות מרחיקות לכת בתחום הטיפול בהתמכרויות בשב"ס. התפתחויות אלו מבטאות את הצרכים שהלכו וגברו בתחום זה, ההכרה ושינוי המדיניות בשב"ס לגבי חשיבות הטיפול בהתמכרויות, בשיקום האסיר ומניעת חזרתו למעגל הפשע.

הנעלת מערך הסברה, מניעה וחינוך בתוך נותלי בית הסוהר

ככל בתי הכלא בארץ מופעלים מערכי הסברה וחינוך להרחבת הידע והכישורים של הסגל ולרתימתו למאבק נגד הסמים. במקביל מתקיימים מערכי הסברה שונים על פי ארבעה קהלי יעד: אסירים שמעולם לא השתמשו בסמים, משתמשים מזדמנים, אסירים מכורים ואוכלוסיות ייחודיות כמו בני נוער ונשים. מערך החינוך מטפל בנושא הסמים החל מחשיפה ומודעות לבעיה, וכלה בטיפול במכורים. זאת תוך השענות על עקרונות תוכנית מניעה המחולקת למטרות התנהגותיות, קוגניטיביות ואמוציונליות.

החינוך פועל ליצירת תהליכי שינוי בדפוסי חשיבה, נורמות התנהגות, הקניית כלים וכישורי חיים אשר יסייעו לאסיר להפוך את תקופת המאסר ל"בית-ספר לחיים" ולהגדיל את סיכוייו להשתלב בחברה.



מעילות להנחתת השימוש והסחר בסמים בתוך בתי הסוהר

במסגרת זאת הוקמה בשנת 1994 יחידת הסמים הארצית "דרור". היחידה משמשת זרוע מקצועית מיומנת בתחומי המודיעין המסכל כמו גם הזרוע הביצועית המיישמת הלכה למעשה, את מדיניות ההרתעה והענישה כנגד אסירים העוסקים בסחר בסמים. מלחמה מסיבית בנגע הסמים – הרתעה ואכיפת החוק – משפיעה ישירות על הביטחון בכלא וסוללת לאסירים רבים את הדרך לגמילה, לשיקום ולתעסוקה. ככל שסוהרי היחידה מצליחים למנוע החדרת סמים לכלא, פוחת ההיצע, והאלטרנטיבה הטיפולית נעשית אטרקטיבית יותר.

יחידת דרוור

יחידת דרוור מפעילה מערך מודיעיני לאיסוף מידע על עברייני סמים, לאיתור נתיבי הברחה ולסיכול הסחר תוך שיתוף פעולה עם רשויות חיצוניות. היחידה אמונה על עריכת חיפושים יזומים, פעילות במסופי המבקרים ובבתי חולים, ליווי אסירים חשודים וביצוע משימות ייחודיות. לרשות היחידה עומדות ארבע מעבדות טוקסולוגיות כמו גם אמצעים טכנולוגיים משוכללים אחרים לגילוי סמים.

הנרדה ניסית בין אסירים נקיים לאסירים אשתאשים

כדי למנוע לחץ חברתי שלילי מצד אסירים המשתמשים בסמים יש בשב"ס אגפים נפרדים נקיים מסמים (אגפי נ"ס) עבור אסירים נקיים: כאלה שמעולם לא השתמשו או כאלה שהפסיקו את השימוש ונמצאים בתהליך של גמילה.

אגפי נ"ס

דיירי האגפים הנקיים זוכים דרך קבע בהטבות מיוחדות ונהנים מפעילויות של חינוך, הסברה וחיוזוק ברמה הפרטנית והקבוצתית. אך בצד הזכויות, הם מחוייבים לתת דגימות שתן לגילוי עקבות סמים בנוף, בכל עת שידרשו. נגד אלה המסרבים לעבור את הבדיקה או כאלה שבבדיקת השתן נמצאו עקבות סמים – ננקטות פעולות ענישה עד כדי הרחקתם מהאגף הנקי.





המסגרות הייעודיות לטיפול בגמילה מסמים

■ **מגיש "דקלי".** המחלקה הטיפולית לנפגעי סמים פועלת בבית הסוהר "דקל" בדרום הארץ משנת 1986. תוכנית הגמילה נמשכת תשעה עד שנים עשר חודשים והיא כוללת בצד גמילה פיסית גם טיפול נפשי אינטנסיבי הניתן על ידי צוות רב-מקצועי, במטרה לייצב את המטופל מבחינה נפשית, לשפר את תפקודו האישי, החברתי והתעסוקתי ולהכינו לשחרור ולהמשך טיפול בקהילה.

■ **מגיש נשים נווה תרצה.** המחלקה הטיפולית לאסירות נפגעות סמים הוקמה ב-1995 במבנה חדש בבית הסוהר לנשים נווה תרצה והיא התוכנית היחידה הקיימת לגמילת אסירות מסמים. התוכנית מציעה טיפול גמילה גופני בצד טיפולי גמילה פסיכו-סוציאליים אינטנסיביים המתמקדים בשיפור התפקוד האישי, החברתי והמשפחתי, בהקניית כישורי חיים ובהכנה לקליטה בקהילה.

■ **מגיש אשמורת.** מחלקת הגמילה בכלא אשמורת מיועדת לכ-40 אסירים טעוני הגנה. הטיפול מתבצע במתכונת זהה למחלקות הגמילה האחרות בשירות בתי הסוהר.

■ **בית מעצר ניצן.** בבית המעצר ניצן מתקיימים שני פרויקטים של גמילה. הפרוייקטים כוללים תקופה בת שלושה שבועות של גמילה גופנית בחדר גמילה "ניצנית" כשבסיומה עוברים האסירים טיפול נפשי פרטני, קבוצות טיפול שבועיות, השתתפות בקבוצות N.A. ויצאה לעבודה או למסגרת לימודית. בשלבים האחרונים משולבים הנגמלים בתוכנית "12 הצעדים" המונחית על ידי מכורים נקיים מהקהילה.

■ **מרכז גמילה ארצי - חרמון.** מרכז גמילה חרמון נחנך ב-1998 ומהווה את גולת הכותרת של תוכניות הגמילה בשבי"ס. המרכז פועל בתוך בית סוהר חדיש ומודרני, שתוכנן ועוצב כקהילה טיפולית לאסירים והוא מהווה את מרכז הגמילה הגדול מסוגו בארץ, המסוגל לאכלס 320 מטופלים בעת ובעונה אחת. כלא חרמון קולט אסירים מכל בתי הסוהר בארץ, לאחר שעברו אבחון ובדיקת התאמה. במרכז שש מחלקות טיפוליות והוא כולל צוות רב-מקצועי המורכב מקרימינולוגים קליניים, עובדים סוציאליים, קציני חינוך, רופאים נרקולוגים, פסיכולוגים קליניים ואנשי ביטחון. התהליך הטיפולי משלב שיטות וטכניקות מקצועיות מגוונות כמו: טיפול פרטני, קבוצתי ומשפחתי, תוכניות חינוכיות, עקרונות הקהילה הטיפולית, N.A. (נרקומנים אנונימיים), 12 הצעדים, פעילויות ספורט, הכשרה מקצועית ותעסוקה תוך שימת דגש על הכנת המטופל לשחרור והמשך הטיפול בקהילה. בית סוהר חרמון מספק לכל אסיר טיפול גמילה כוללני הן ברמה הפיסית והן ברמה הנפשית.

■ **מגיש (מחלקת גמילה שבי"ס) צלמון.** מחלקה טיפולית לנפגעי סמים אשר הוקמה בשנת 1997 בתוך כתלי בית סוהר צלמון. המחלקה פועלת בהתאם לעקרונות "הקהילה הטיפולית" שהותאמו לתנאי המקום הספציפיים והיא מיועדת ל-40 מטופלים. תוכנית הגמילה נמשכת כשנה ומשלבת מגוון של שיטות וטכניקות, המופעלות על ידי צוות רב-מקצועי. גם כאן מושם דגש רב על הכנת המכור לשחרור ועל תוכנית המשך טיפולית בקהילה.

מסגרת ל"ב - להיגמל באסור

המסגרת מיועדת עבור אסירים שאינם מתאימים להשתלב במסגרות הגמילה הארציות מטעמי קריטריונים מנהליים ו/או מטעמים אישיותיים. תוכנית זאת, שפותחה על ידי שבי"ס, נמשכת כשישה חודשים ומתקיימת במספר בתי סוהר באגפים הנקיים. הרעיון המרכזי של התוכנית הוא מגורים משותפים של אסירים שנגמלו עם כאלה שמבקשים להיגמל, כשהאסיר שנגמל משמש תומך לאסיר החדש. במסגרת התוכנית עובר האסיר גמילה גופנית וכן תהליך ראשוני של גמילה נפשית וחיזוק מוטיבציוני גמילה.

הפעלת מערך טיפולי מקיף לגמילה ושיקום אסירים אנולים

כדי להבטיח שכל אסיר או עצור המעוניין בגמילה ונמצא מתאים יוכל לעבור תהליך גמילה מפעיל שבי"ס תוכניות ומסגרות גמילה שונות, חלקן מיושמות במרכז גמילה ארצי "חרמון" וחלקן במסגרות הגמילה המופעלות בבתי הכלא השונים.

■ מכורים אנונימיים (N.A.)

כרוב בתי הסוהר מתקיימות קבוצות תמיכה ושיתוף המבוססות על עקרונות ה"מכורים האנונימיים". קבוצות אלה נפגשות בקביעות לשיחה ותמיכה הדדית, בהנחיית מדריכי N.A. מקצועיים מהקהילה או בהדרכת אסירים עם נסיון בתחום.

■ תוכנית 12 הצעדים

12 הצעדים משמשים למכור כשלבים בדרך החתחתים משלב ההכרה וההודאה בהתמכרות ועד להשגת יעדי ההחלמה והם כוללים מידע חיוני למכור אודות מחלת ההתמכרות ויעדי הגמילה. התוכנית מונחית על ידי מכור נקי "ספונסר" ומתקיימת בקבוצה ברוח העזרה העצמית.

■ טיפול במתדון

טיפול במתדון מיושם על פי קריטריונים קפדניים ובהתאם להנחיות משרד הבריאות לגבי מספר מצומצם של אסירים מכורים לסמים אופיאטיים, אשר אינם מתאימים בשלב זה לגמילה. הטיפול ניתן בליווי הכולל פעילות הסברתית, טיפולית ושילוב תעסוקתי, והוא מיושם בשתי שיטות:

- א. טיפול תחזוקתי - במינון קבוע לאורך זמן, במטרה לייצב את האסיר נפשית וגופנית, לחזק בו את הרצון בגמילה ולהכינו לשלב השיקומי.
- ב. טיפול מנקה - במינונים הולכים ויורדים עד לגמילה גופנית - דיטוקסיקציה.

■ טיפול באסירים נפגעי אלכוהול

ככלא חרמון מופעלת מסגרת לטיפול, גמילה ושיקום לאוכלוסייה זו. התוכנית כוללת אסירים המופנים אליה מכל בתי הסוהר בארץ. בגמר התוכנית משולבים האסירים במסגרות המשך בקהילה. בנוסף - מופעלות בבתי הסוהר קבוצות טיפוליות לאסירים נפגעי אלכוהול.



סיפור אישי

שנים רבות היה מ.ש. קשור לעולם הפלילי. הוא היה מכור לסמים קשים וריצה שלושה עונשי מאסר ארוכים בבתי הסוהר בגין סחר בסמים. היום הוא נקי כבר כעשר שנים ומועסק על ידי שב"ס בגמילה ושיקום אסירים מכורים.

מ.ש.: "חשוב להראות לאסירים שיש דרך לשיקום. אני יושב איתם, את רובם אני מכיר, מספר להם את הסיפור האישי שלי. אני הייתי במקום שלהם וקל להם יותר להזדהות איתי. אני משמש מודל עבורם, מחדיר אמונה ומשכנע אותם שזה אפשרי. דרך העבודה קידמתי את נושא הכשרת האסירים הנקיים ויציאתם ללמוד לטפל בנפגעי סמים. אסירים משתחררים ממאסר עוברים הכשרה וחוזרים לבתי הסוהר כמדריכים ומטפלים בנפגעי סמים. שב"ס עבר מתפקיד של שמירת חפצים ולקח על עצמו את התפקיד של שיקום, טיפול ומניעה. כ-5,000 אסירים, רובם משתמשים נמצאים היום בבתי הכלא שהמדינה משלמת עליהם. רק צריך לתת להם דחיפה ולהעבירם למסלול אחר. המפגש שלי עם הסוהרים והקצינים סוגר מעגל - היום אני בא כמטפל ולא כעבריין".

אני מאמין

במשך שנים רבות למדתי שהתמכרות לסמים היא מחלה קשה - גופנית, נפשית וחברתית, התמודדות המהווה אתגר הן למטופל והן למטפל. בכלא מצאתי שטח גדול לעבודה - אסירים שזוועקים להיכנס לתהליך גמילה, צוות שמוכן ללכת אחרי והנהלה עם נכונות, תמיכה ופתיחות לדרכים חדשות.

הרעיון של "קהילה טיפולית" על כל מרכיביה אותו הבאתי מעבודתי הקודמת - נותן למטופל חוויה משפחתית וחברתית מתקנת. רעיון זה היה חדש בשב"ס. הקו המנחה שלנו בתהליך הגמילה הוא לתת לכל מטופל את ההזדמנות להיפגש עם האמת הפנימית שלו, להפגיש אותו עם מקומות סגורים ואפלים, לתת לו מקום לפגוש את הבן-אדם שבו, על פגיעותו וחולשותיו, ולהביא אותו לקחת אחריות על חייו, עברו ועתידו.

עבודת הצוות הרב-מקצועי במחלקה דורשת כוחות נפש גדולים והתמודדות יום יומית, הן עם העבודה הטיפולית הרבה ויותר מכך היותם של אנשי הצוות מודל לחיקוי בכל רגע של עבודתם עם המטופלים.

אחרי שלוש שנות עבודה במחלקה אני חייבת להודות שזו עבודה מרתקת עם אתגר אנושי עצום אבל גם עם תסכולים וקשיים יומיומיים. כל זה שווה את המאמץ למול האמת האנושית שמתגלית מתוך המטופלים. "כנס בוגרים" שאנחנו מקיימים אחת לשנה, עם בוגרי מחלקה נקיים שחיים חיים חדשים מחוץ לכלא, גורם סיפוק רב ושמחה לי ולכל הצוות שעובד איתי במסירות, בנאמנות ובאמונה רבה.

ד"ר טלינה וינקור, מנהלת המחלקה הטיפולית לנפגעי סמים בכלא צלמון

הקמת צוותים מקצועיים לגמילה ושיקום אסירים מנורים

התמכרות לסמים היא בעיה הנובעת משילוב של גורמים רבים ומגוונים. כדי להתמודד עם כל מורכבות המחלה, אימץ שב"ס גישה טיפולית המיושמת על ידי צוות רב-מקצועי הכולל עובדים סוציאליים, קרימינולוגים, קציני חינוך, מדריכי נגמלים ורופאים נרקולוגים. הצוות מביא איתו רפרטואר אופטימאלי של כישורים מקצועיים, המאפשרים התייחסות פרטנית לצרכיו האישיים של כל מטופל.



Ⓞ טיפול בבטיית ההתמכרות - לבני נוער ברמת סיכון גבוהה להידרדרות

הפרויקט מופעל בכלל אופק, בשיתוף הרשות למלחמה בסמים וקרן רש"י. הפרויקט הטיפולי-שיקומי פועל לחיזוק כוחות הנערים להתמודדות עם הפיתויים הכרוכים בכביעה זו.

במסגרת הפרויקט מופעלות סדנאות לרכישת כלים מחזקים בשיטות ייחודיות המותאמות לבני הנוער בכל התחומים ככלא: חינוך, תעסוקה, קבוצות טיפוליות, ספורטי ובחיי האגף.

Ⓞ הפעלת מדריכי נגמלים במסגרות הגמילה בשב"ס

משנת 1999 מופעלים אסירים ומכורים לשעבר כמדריכי נגמלים בצוותי הטיפול והגמילה. המדריכים עוסקים במתן הדרכה והכשרה לאסירים הנגמלים בתחומי פיתוח הניהול העצמי, לקיחת אחריות ופיתוח "הקהילה הטיפולית". כמכור לשעבר, מהווה מדריך הנגמלים דמות לחיקוי עבור המטופל.

Ⓞ קשרים עם הקהילה בתחום הגמילה אסירים

כדי להבטיח את המשך התהליך הטיפולי בקהילה וכדי להרחיב את הידע בנושא מקיים שב"ס קשרים מקצועיים שוטפים עם אוניברסיטאות, מוסדות גמילה אזרחיים ורשויות העוסקות במלחמה בסמים. אחד הפרויקטים המייצגים את שיתוף הפעולה עם הקהילה ואת האחריות ההדדית במאבק בסמים הוא פרויקט שלהב"ת - שירות למניעת השימוש בסמים בבתי הספר התיכוניים.

Ⓞ פרויקט שלהב"ת

פרויקט הסברתי זה הנערך בשיתוף הרשות למלחמה בסמים והשירות הפסיכולוגי הייעוצי במשרד החינוך, מיועד להעלות את המודעות לנזקי הסמים בקרב בני הנוער תוך עידודם לאמץ אורח חיים השולל שימוש בסמים. התוכנית מפגישה בין תלמידי בתי הספר התיכוניים בקהילה לבין אסירים נקיים, שעברו טיפול אינטנסיבי ומוצלח לגמילה מסמים. האסירים עוברים הכשרה מיוחדת כנדון המקנה כלים וידע בנושאי נוער, גיל ההתבגרות והתמכרות לסמים. המפגשים כוללים המחזה קצרה, סיפור אישי של האסירים ובסופם נערך רב-שיח בהשתתפות בני הנוער. המיזם משמש ככלי טיפולי נוסף לאסירים ומאפשר התמודדות עם סיפורם האישי.

שאלה: באיזה שלב הגעת להחלטה שאתה רוצה להיגמל?
תשובה: הגעתי למצב שהייתי בוכה, עישנתי ובכיתי. אישתי עזבה אותי ועברה להורים. פעם אחת כשעישנתי שרפתי את הבית. לא הרגשתי. רק כשהורים הגיעו אפשר היה להציל משהו. זה היה חודשיים לפני הכלא. הגעתי למיץ של הזבל. יש שתי דרכים או למות או לצאת מזה, וההחלטה שלי היתה לצאת לחיים. בכלא השרון הקימו פרויקט גמילה וקיבלתי עזרה.

שאלה: איך אתה מתכוון להתמודד בחוץ?

תשובה: בחוץ מחכים לי חיים קשים. אני לא יודע עדיין מה מחכה לי בחוץ. אני שומר על עצמי יום יום, בקבוצות טיפוליות בין אישיות, קבוצות N.A. ההתמודדות היא עכשווית.

שאלה: מה הקשר שלך עם חברים מהעבר?

תשובה: כל דבר שמזיק אני אומר לא. כל מי שינסה לפגוע, אני לא אתקרב לשם.

שאלה: מה כולל תהליך הגמילה?

תשובה: טיפול בשורש הבעיה. טיפול בסיבה שהביאה אותי לסמים. ילדות קשה, חינוך, חוסר תשומת לב וחוסר שייכות.

שיח אסירים



אלי,
תן בי את השלווה
לקבל את הדברים שאין
ביכולתי לשנותם,
אומץ לשנות את הדברים
אשר ביכולתי,
ותבונה להבחין בין השניים.

תפילת השלווה של המכורים הנקיים



סינום

התמכרות לסמים היא בעיה קשה המתבטאת הן בתלות פיזית והן בתלות נפשית. מכאן שתהליך הגמילה הנו תהליך קשה ורצוף משברים, הדורש מהנגמל ומהצוות המטפל השקעה טוטאלית. הצלחת הטיפול היא, ברוב המקרים, פונקציה של שיתוף פעולה בין-צוותי לאורך כל תקופת המאסר, לרבות הכנה לשחרור ויצירת תוכנית טיפול המשכית בקהילה. אך אין בכך די. עם שחרורו חוזר האסיר הנגמל למעגל החיים. עכשיו עליו להתמודד, כמעט לראשונה בחייו, עם בעיות של תעסוקה, פרנסה ודיור, ולמצוא מחדש את מקומו בתא המשפחתי ובקהילה. כדי שתהליך הגמילה הארוך והקשה מנשוא יצליח גם בטווח הארוך, מחוייבים המוסדות הקהילתיים לשיתוף פעולה מלא בהמשך התהליך, ליחס של הבנה למצבו הרגיש של הנגמל ולנכונות מלאה לתמוך בו ולעזור לו לאורך הדרך.

למידע נוסף - אתר האינטרנט של שבי"ס:

www.ips.gov.il





בקרו באתר האינטרנט של שירות בתי הסוהר:
www.ips.gov.il

מערך ההסברה, לשכת הדובר - שירות בתי הסוהר

הפקה: לשכת הפרסום הממשלתית

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר - כל חלק שהוא מהחומר בחוברת זו. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בחוברת זו אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מבעלי הזכויות.